

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	07 november 2022
Agendapunt	07 Kadernota VRU 2024 AB20221107-07
Portefeuillehouder DB	De heer Naafs
Directielid	De heer Van 't Hoog
Bijlagen	A. Kadernota VRU 2024

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. de kadernota VRU 2024 vast te stellen.

Toelichting

Aan de hand van de kadernota informeert de VRU de gemeenten over de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2024 die in het voorjaar van 2023 wordt opgesteld. In de kadernota ligt de nadruk op de ontwikkelingen die effect hebben op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. Conform de gemeenschappelijke regeling VRU wordt de kadernota voor zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden.

De voorliggende kadernota heeft betrekking op het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode 2024-2027. De kadernota VRU 2024 bevat naast de reguliere bijstelling van het financiële kader (hoofdstuk 2) een overzicht van ontwikkelingen en risico's (hoofdstuk 3) die op termijn mogelijk van invloed zijn op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Voor de periode vanaf 2024 wordt de gewenste beleidsontwikkeling opgenomen in een Bestuursagenda VRU waarvan de bestuurlijke bespreking en besluitvorming in de eerste helft van 2023 plaatsvindt. De bestuursagenda voor de beleidsperiode 2024-2027 wordt vervolgens in maart 2023 voor de eerste keer behandeld. Daarna worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om te reageren, zodat deze reacties kunnen worden meegenomen in de definitieve besluitvorming in juli 2023. Eventuele voorstellen voor nieuw of gewijzigd beleid die daaruit voortvloeien zullen op dat moment worden verwerkt in de ontwerp-begroting VRU 2024. In de voorliggende kadernota VRU 2024 zijn daarom alleen de (technische) ontwikkelingen van het financieel kader verwerkt die van invloed zijn op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen voor het gezamenlijk basistakenpakket.

Op basis van de ervaringen tijdens corona- en asielcrisis is gebleken dat veiligheidsregio's zich fors hebben moeten inspannen om tot een adequaat niveau van de crisisbestrijding te komen. Met het oog op rampen en crises van de toekomst, die zich kenmerken door toenemende complexiteit, grenzeloosheid en onvoorspelbaarheid, is het nodig om dit niveau te behouden en te versterken. Vanuit het rijk worden daarvoor structurele middelen via de rijksbijdrage toegekend, oplopend van € 46 miljoen in 2023 tot € 83 miljoen vanaf 2026. Deze middelen zijn bestemd voor specifieke doelen. Een deel van deze middelen wordt landelijk ingezet en een deel wordt via de rijksbijdrage (BDUR) rechtstreeks toegekend aan de veiligheidsregio's. Het aandeel voor de VRU is beschreven in voorliggende versie van de kadernota VRU 2024 en wordt op basis van een beschikking verwerkt in de ontwerp-begroting 2024 en de actualisatie van de begroting 2023.

Bij de verwerking van de herijking van het gemeentefonds is gebleken dat het compensatiemechanisme binnen de verdeelsystematiek er onbedoeld voor zorgde dat het effect van de herijking aanvankelijk ook werd gecompenseerd voor de nadeelgemeenten. Op advies van de bestuurlijke adviescommissie Bedrijfsvoering & Financiën is dit gecorrigeerd in de voorliggende versie van de kadernota, zodat de compensatiebedragen uitsluitend betrekking hebben op het resterende nadeel als gevolg van de overgang naar de nieuwe verdeelsystematiek in 2015. De berekening van de compensatiebedragen zal nog voor het opstellen van de ontwerp-begroting 2024 worden gevalideerd door het onderzoeksbureau Cebeon, dat ook betrokken was bij het ontwikkelen van de huidige verdeelsystematiek. De bestuurlijke adviescommissie Bedrijfsvoering & Financiën heeft positief geadviseerd op de voorliggende kadernota en heeft tevens geadviseerd om een bestuurlijk voorstel uit te werken voor de afbouw van het compensatiemechanisme. Dit voorstel kan in de eerste helft van 2023 worden betrokken bij de afwegingen ten aanzien van de financiële kaders voor de komende beleidsperiode vanaf 2024.

In de bestuurlijke adviescommissie Gemeentesecretarissen Veiligheid is gesproken over de mogelijkheid om de wijze van indexeren in overeenstemming te brengen met de werkwijze van gemeenten. Door aan te sluiten bij de systematiek van het gemeentefonds wordt dit zo goed mogelijk gedaan.

Financiële consequenties

In totaal zal er een bedrag van € 96,3 miljoen aan gemeentelijke bijdragen worden gevraagd voor 2024. Ten opzichte van de bijdrage voor 2024 in de vastgestelde begroting 2023 bedraagt de stijging € 6,6 miljoen (7,3%). De stijging is enkel het gevolg van de reguliere loon- en prijsaanpassing. Hiervoor worden dezelfde percentages gehanteerd als waarmee de uitkering aan gemeenten via het gemeentefonds wordt geïndexeerd. De onderstaande tabel geeft inzicht in de opbouw van de totale gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket (GBTP) 2024.

Bedragen x € 1.000			
Ontwikkeling bijdrage GBTP	Structureel	Incidenteel	Totaal
Bijdrage GBTP vastgestelde begroting VRU 2023	89.744	-1.255	88.489
Mutaties in meerjarenraming			
Mutatie loonaanpassing CAO (wegvallen incidentele dekking 2023)	-	203	203
Mutatie concessievergoeding OMS (wegvallen incidentele dekking 2023)	-	1.052	1.052
Structurele basis 2024 vastgestelde begroting VRU 2023	89.744	-	89.744
Mutaties financieel kader 2024 (hoofdstuk 2)	6.557	-	6.557
Mutaties ontwikkelingen en risico's 2024 (hoofdstuk 3)	-	-	-
Totaal mutatie kadernota VRU 2024	6.557	-	6.557
Bijdrage GBTP kadernota 2024	96.301	-	96.301

Mutaties in meerjarenraming

Dit betreft mutaties die voortvloeien uit besluiten die zijn genomen bij de vaststelling van de begroting 2022 (concessievergoeding OMS) en 2023 (doorwerking loonaanpassing CAO). Ten aanzien van de mutatie in verband met het wegvallen van de concessievergoeding openbaar meldsysteem (OMS) is afgesproken om met voorstellen te komen hoe de daling van de OMS-opbrengsten vanaf 2024 kan worden opgevangen en welke keuzes dit vergt in de taakuitvoering. Deze voorstellen zijn in voorbereiding en worden gelijktijdig met de bestuursagenda voor de komende beleidsperiode (2024-2027) en de (ontwerp-)begroting van 2024 aangeboden. Vervolgens kunnen gemeenten reageren via een zienswijzeprocedure.

Mutaties financieel kader

De mutaties in het financieel kader hebben betrekking op de technische actualisatie van de loon- en prijscompensatie en de verdeling van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijk basistakenpakket. De ijkpuntscores, die op basis van de septembercircularisatie 2022 voor het gemeentefonds zijn geactualiseerd, vormen de basis voor het verdeelmechanisme van de gemeentelijke bijdrage. De geactualiseerde ijkpuntscores en de herverdeeleffecten uit het gemeentefonds zijn recent doorgerekend door onderzoeksbureau Cebeon. Hieruit volgt dat de herijking van het gemeentefonds per 2023 ook tot onderlinge herverdeeleffecten tussen de verschillende VRU-gemeenten leidt.

Ontwikkelingen & risico's

De focus in deze kadernota ligt op actuele ontwikkelingen en risico's die (op termijn) van invloed kunnen zijn op de gemeentelijke bijdrage. De ontwikkelingen en risico's zijn in deze kadernota zonder financieel effect op de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket verwerkt. Eventuele financiële effecten worden komend voorjaar betrokken bij het opstellen van de bestuursagenda voor de beleidsperiode 2024-2027 en/of de begroting 2024.

Verdere behandeling

Behandeling en vaststelling van de kadernota VRU 2024 in het algemeen bestuur vindt plaats op 7 november 2022. Na vaststelling door het algemeen bestuur wordt de kadernota VRU 2024 voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. De zienswijzen worden besproken in de vergadering van het algemeen bestuur op 6 februari 2023. De uitkomst van de bespreking van de zienswijzen wordt betrokken bij het opstellen van de ontwerp-begroting 2024 die voorligt in het algemeen bestuur op 27 maart 2023. De ontwerp-begroting wordt vervolgens voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden, waarna het algemeen bestuur de begroting 2024 op 3 juli 2023 vaststelt.